پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۇخسەت جاپىلىق مىسكەرلەي ۋەزىپىسى، ۋكىتىلىك، دايەكتىلەندىرىلىك

شىنجياڭ ەكونوميكاسىنداعى جارقىن تۇيىندەرگە نازار

اۋەدەگى جىلەك جولى تىڭ دەككەيدى جاراتتى

ـــ تاشقورعان حونچيراپ اۋەجايىندا ۇشاق قاتناۋى بايلانىسىمەن

□ انار بۇلت \ شىنجياڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى ما ينيڭ

ءبىر كۇندەرى جەلپىنتىپ سامال ەسسە، سامۇرىق سامعار ءزاۋلىم زەڭگىر كوككە.

12 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنى ۇرىمجى ـ تاشقورعان اۋە لەنياسىندا تۇڭعىش رەت ۇشاق ءساتتى قاتـناۋىمەن، اۋەدەگى جىلەك جولى تىڭ دەككەيدى جاراتتى. پامير ۇستىرتىنىدەگى مەرۇەرت ـــ تاشـقورعان تاجىك اۆتـونوميالى اۋدانـىندا رەسمي تـۇردە اۇياتسيا ءداۋىرى باستالىپ، جۇڭگونىڭ ەك باتىس شەتىندەگى اۋەجاي وسـلايشا بـۇكىل ەل اۇياتسياسىندا "سەنترلەس شـەككەمەن" توعىستى.

شىنجياڭنىڭ حالقىنىڭ اۋياتسيا نەگىزگى قۇرىلىسىنا تىڭ دەككەي جاراتىلدى

اۋەدەن تـاشقورعان حـونچيراپ اۋەجـايىنا كوز جىبەرسەڭىز، تەرمينال عيماراتى قارلى القاپـتى ۇستـىرتتەگى ەڭ كـورنەكى كـورنـىس اق ءتۇستى الپۇمين تـاقتايشالار مەن كوك ءتـۇستى اينـەك قـالتقىلاردىڭ ايشىقتـاۋىمەن تـۇتـاس تەرمينال عيماراتى بەينە "قاناتىن جايعان قـراڭداي" كوزگە تۇسەدى.

تەرمينال عيماراتىن جوبالاۋدىڭ باس جـا-ۋاپتىسى سۇڭ گوچىڭ جوبالاۋداعى العاشقى ويىن بـىلاي دەپ تـانىستىردى:"سىرتقى كـورىنىسى 'ءۇستىرت قىرانىن' ەلەستەتەدى، پامير ءۇستىر-تـىنىڭ ايبىندى قارلى تـاۋىن ارتقـى كـورىنىس ەتپ، 'قراندى' بەينەلەپ، 'سامعاۋدى' كەسـكىندەپ، ساقاداي سايلانىپ، شارىقتاي تـۇسكەن رۇحانى بەت ـ بـەينەنى ايگـىلەيدى. قـۇرىلىستىڭ قارسى كورىنىسى جالپى تۇلعاسى مەن بولشەگىن، ۇيرتقۇالدى كۇيى مەن ناقتى بەينەسىن سالىستىرۇ ارقىلى 'قرانىنىڭ قاناتىن جايىپ قالقاتقان' بەيـنەسىن كورسەتەدى".

جۇڭگو حالقىنىڭ اۋياتسياسىنىڭ بـەلگىلەمە-سىندە تـەڭىز دەڭگەيىنەن بيـىكتىگى 2438 مـەتر جانە ودان بيىك اۋەجايلار بيىك ءۇستىرت اۋەجا-يى ەسەپتەلەدى. سوڭعى جىلدارى شىنجياڭ اۋە-جاي (توبى) شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستـىگى تيانشان الابىندا كوپتەگەن اۋەجاي سالدى، دەسەدە، بيىك ءۇستىرت اۋەجايىن عانا سالماعان ەدى، تاشقورعان حونچيراپ اۋەجايى شىنجياڭ اۋەجاي توبىنىڭ بيىك ءۇستىرت اۋەجايى قۇرىلـسى بولماۋى سىندى تاريحي اقتاڭداقتى تولتىردى.

تـاشقورعانىنىڭ "تـاسقورعان" دەگـەن اتـى بار، تەڭىز دەڭگەيىنەن بيىك، جەر بەدەرى كۇر-دەلى، كليماتى سۇركەيلى، وسى ارادا اۋەجاي سالۋدىڭ قانشالىق قيىن ەكەنى تۇسىنىكتى. تـاش-قورعان حونچيراپ اۋەجايى قـۇرىلىس باستاۋدان قۇرىلىس ايقتاۋعا دەيىن 770 كۇن ۋاقىت كەتتى، بـۇعان تـالاي ادامنـىڭ جـۇرەك قـانى سـىڭگەن. "قۇرىلىس كەزىندە بوران، كۇشتى ۇلتىرا كۇلگىن ساۋلەنىڭ كۇيدىرۇى، كۇندىزگى ـ تۇنگى تەمپە-راتۇرا پـارقىنىڭ وراسـان زور بـولۇى سياقتى ءتيـىمسـىز فاكتورلار مـەن نندەت الا كـەلگـەن ءتۇرلى نقپالدى جەڭىپ، ينجەنەريانىڭ قيـن مـا-سەلەسىن شەشۇ ارقىلى جاڭا تـەحنيكا اشـپ جـانە كـادەگە جـاراتپ، اۋەجـاي قـۇرىلىسىن سـاپاسى مەن سانىنا كەپىلدىك ەتپ ورىندادىق. ينجەنەر-ياعا جالپى قارجى قوسۇ، اۋەجايدىڭ تەڭىز دەڭ-گەيىنەن بيىكتىگى، تۇتاس الاڭنىڭ تاس ـ توپىراق قازۇ جۇمىستارى، كليمات شارت ـ جاعدايى، قۇرد-لىس تەحنيكاسىنىڭ قيىندىعى سياقتى جاقتاردا تۇ-گەلدەي شىنجياڭنىڭ حالقىنىڭ تارماق جەلى اۋە-جـايى قـۇرىلىسىنىڭ رەكـوردىن جاڭالادى"، ـ دەدى اۋەجاي ينجەنەريالىق قۇرىلىسى قولباسشـى-لىق شتابىنىڭ ورنباسار قولباسشىسى چىن يـۇڭ قاتتى تەبىرەنىپ.

"شىنجياڭ اۋەجاي توبى 'بىر بەلدەۋ، ءبىر جولدى' بىرگە قۇرۇ باستاماسى مەن شىنجياڭنىڭ حالقىنىڭ اۋياتسياسىنىڭ داۋمۇن جەدەلدەتۇ سىندى ءتيمەدى ورايدى مقتى يگەرىپ، شىنجياڭدا ازيا ـ ەۇروپا التىن وتكەلى مەن باتىسقا ەسىك اشۇدىڭ قاقپاسىن تـۇلعالاۋ سـىندى ستراتـەگيالىق ورىن تـۇراقتاندىرۇدىڭ ارقـاۋ ەتـسپ، ماماندانعان، ۇجـمدانعـان باسقـارۇ باسـمدىعىن تـولـىق ساۋلەلەندىرىپ، باسقا بيىك ءۇستىرت اۋەجايىنىڭ كەمەلدەنگەن جۇمىس جۇرگىزۇ تاجىريبەسىنەن ونەگە الىپ، تـاشقورعان اۋەجـايىنىڭ حاۋىپسىز جـۇمىس جۇرگـىزۇنـە، تركـلىسسىز اينـالـىم جاساۋىنا شىنايى كـەپىلدىك ەتـەدى"، ـ دەدى شىنجياڭ اۋەجاي توبى پارتكومىنىڭ شۇجيى، القا باستىعى ما يلەي.

"ۇشپ" كەلگەن ورايِ پامير ايگىلى ماركاسىن شعاندانتتى

تـاشقورعان جۇلدىزدارعا "قـول سـوزىم" جەردە. بيىل 6 ـ ايدا وسى اۋدان شىنجياڭ اۋا رايى مـەكەمەسىنىڭ "شىنجياڭنىڭ جـۇلدىزدى اسپان قالاسى" كليمات ماركاسى بەكتىۋدن الدى ـــ بۇل رايونمىزدا بەكتىلگەن تۇڭعىش جۇلدىز تا-ماشالاۋ كليماتى بار ساياحاتقا ىڭعايلى جەر ماركا-سى بولىپ تابىلادى.

«مۇزتاۋعا كەلگەن قوناق» فيلمىنىڭ كورد-نسى النعان جەر رەتىندە، تـاشقورعاندا وزگـەشە تابيعات كورىنسى مەن قويۇ ۇلتتـىق سالت ـ سانا بار، جۇڭگولىق، شەتەلدىك ساياحاتشىلار قىزعا-تىن جانە اڭسايتىن ساياحاتتىق ايگىلى جەر سانالا-دى. وسى اۋداندا قازىر مەملەكەتتىك 5A داڑەجە-لى ءبىر كورىنىس ءوڭىرى، مـەملەكەتتىك 4A دا-ڑەجەلى 2 كورىنىس ءوڭىرى بار، ساياحات كـاسىپ سالاسى جەرگىلىكتى ورىنىڭ ەكونوميكالىق داۋمۇد-نىڭ نەگىزگى قوزعالتقىشىنا اينالدى. بيىل جىل با-سىنان قازىرگە دەيىن وسى اۋدان 698 مـىڭ 300 ادام ـ رەت ساياحاتشى قابىلداپ، 372 ميللىـون يۇاندىق ساياحات كىرىسىن جۇزەگە اسىردى.

وسى بىرنەشە كۇندە شت جاڭا پامير ءۇس-تىرتى ساياحات جوباسى قاشقار كۇنلۇن ساياحات كووپەراتيۋى شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەس-تىگىنىڭ القا باستىعى گاۋ جىندونىڭ كوز الدىندا پايدا بولدى. "بۇرىن پامير ۇستىرتىنە ساياحات-تاۋدا جول السى بولىپ قالماستان، كەيبىر سايا-حاتشىلاردا ءۇستىرت اسەرى تۇبلاتىن. ءار جىلى 7 ـ، 8 ـ ايلاردا توسىن تۇبلاتىن لاي ـ شاعىل كوشكىنى دە قاتناستى بوگەپ تاستاپ، ساپاردى اقساتپ قوياتىن. قازىر ۇشاق توتە جەتەتىن بولدى، جولدا ۋاقتتى ۇنەمدەپ قالماستان، قاي-تاردا تاس جولدى تاڭداۋعا دا بولادى، ساياحات-شىلار پامير ءۇستىرتىن جان ـ جاقتىلى ساياحات-تاي الادى". گاۋ جىندو بىلاي دەدى: قـازىر ءار كۇنى تـاشقورعاندى اۋە ارقـىلى ساياحاتتاۋدى جوسپارلاپ وتىرعان كەڭەس سۇراۋ تـەلەفوندا-رىن قـابىلدايمىز، ساياحاتشىلاردىڭ كـوبەيەرى انىق. سوڭعى مەزگىلدە تـاشقورعانعا ورنـالاسقان قوناق ءۇيدىڭ قابىلداۋ كولەمىن كەڭەيتىپ، جا-ڭادان 42 قوناق بولمەسىن قوسىپ، ساياحاتشـى-لاردىڭ كەلۋىنە ويداعىداي دايىندالدىق.

2022 ـ جىلى 1 ـ ايدا «تـاشقورعان تـاجىك اۆتونوميالى اۋدانىنىڭ ساياحاتتى جەبەۋ ەرەجە-سى» جارياланىپ اتقارىلىپ، ساياحاتتى زاڭمەن باسقارۇ ورەسىن ونـان ارى جوعارىلاتتى، سايا-حات كاسىبىنىڭ جوعارى ساپالى داۋمۇى كـەزەڭ-دىك نـاتيجەگە قول جەتكىزدى. "ءبىز قـالانى كورکەيتۇ، كورىنىس قوسۇ، قىستاقتى كـورىكتەن-دىرۇ ارقىلى جۇڭگونىڭ حالقارالىق دەڭگەيدە-گى ءۇستىرت كورىنسى ساياحات قالاسىن تـۇلعا-لايمىز، 'ءتورت جەلى، ەكى شـەڭبەر' سـىندى سارا ساياحات جەلسىنە سۇيەنىپ، 'ءتورت جەلى، ەكى شەڭبەر' تۇتاس وڭىرلىك ساياحاتتى دامىتۇ ارناسىن قالىپتاستىرىپ، 'شىنجياڭ جاقسى جەر، مۇزتاۋعا كەلگەن قوناق بولىڭىز' ايگىلى ماركا-سىن جاپسايِ شعاندىراتامىز"، ـ دەدى تـاشقورعان تـاجىك اۆتـونوميالى اۋداندىق مـادەنيەت، دەنـە تاربيە، رادىو ـ تەلەۇيزيا جانە ساياحات مـەكەمە-سى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجيى، ورىنـ-باسار مەكەمە باستىعى ۋالڭ يۇڭ.

اشىق ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى داۋمۇن بلگەرىلەتتى

جاڭا ورايِ الدىندا، توپ جارۇعا باتـىل، سناپ كورۇگە باتىل تاشقورعاندىقتار وتە سەنىم-دى بولاتىن.

تـاشقورعان تـاجىك اۆتـونوميالى اۋدانـى ۇيتايِ بيو عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ القا باستىعى لۇ لياڭياۋ ۇشاق قاتناعان حابارداى ەك الدىمەن ۇيشين دوستـىق شەڭبەرىنە كوشىرىپ تاراتتى. "ءۇستـىرتتىڭ كـۇ-رەڭكەيى، جاۋ جۇمىر، ايۇ بـالدىرعان، ماكـا، قوداس ەتى سياقتى ەرەكشە ونـىمدەرى بـۇرىنـ-نان بـەرى بـۇكىل مـەملەكەتتەگى ساۋداگەرلەر ايرىقشا ۇناتاتىن. بۇرىن ونىمدەردى تاسمالداۋدا تۇگەلدەي الدىمەن اۆتوموبيلمەن قاشقارعا جەتـكـىزىپ، ودان ۇشاقپەن تاسيتىن. قـازىر سـول جەردەڭ وزىندە ۇشاقپەن تاسپ، ۋاقت پەن تا-سمال اقسىن زور مولشەردە ۇنـەمدەدى"، ـ دەدى لۇ لياڭياۋ، زات اينـالىمنىڭ ىركـىلسسىز بولۇنا ىلەسە، ونىمدەر ءتىپتى دە كەڭ ءورىستى بازارعا يە بولدى، ساتىلۇ سوماسى دا اناعۇرلىم جوعارىلايدى. ول كەلەر جىلى ەگىن، مال شار-ۋاشىلىق ونىمدەرىن ساتىپ الۇ كولەمىن كـەڭەيـتىپ، جاڭا ءۇستىرت ونىمدەرىن زەرتتەپ اشىپ، كـاسىپورىندى الۇەتتـــەندىرۇدى، زورايتۇدى جوسپارلاۇدا.

تاشقورعان حونچيراپ اۋەجايىندا ۇشاق قا-تناپ، جەرگىلىكتى ورىنىڭ داۋمۇ جەلسىنىڭ انا-عۇرلىم ايقـىن بـولۇنـا مۇمكـىندىك جـاسادى. "تاشقورعاندا 'تاسمالداۋ قيىن بـولۇ، جـولاۋشىلاۋ قيـن بـولۇ' سياقتى ەكـونوميكالىق، قـوعامدىق داۋمۇعا تۇساۋ بولعان كورنەكتى قـايشىلقتار مـەن ماسەلەلەردى شەشىپ، ءۇستىرت اۋدان قالاشعىن-داعى ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ سىرتپەن بولعان قاتـ-ناس شارت ـ جاعدايىن ءونـىمدى جاقسارتىپ، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ كەشەندى قاتناس جۇيە-سىن اناعۇرلىم كەمەلدەندىردى. سونىمەن بـىرگە تاسمال ارالىعىن قـسقارتىپ، شـەكارا ءۇستـىرتتى ءوڭىرىنىڭ، ءۇستىرت ـ سۇيىق تاۋلى ءوڭـىردىڭ توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۇ، قۇتقارۇ، كومەك-تەسۇدى قامتاماسىز ەتۇ قـابىلەتىن جوعارىلاتپ قانا قالماستان، ونىڭ ۇستىنە 'جولى ۇزاق، سايا-حاتتاۋ ۇاقتى قسقا بـولۇ' ماسەلەسىن ءونـىمدى شەشپ، جەرگىلىكتى ورىنىڭ ساياسات كـاسىبـ-نىڭ تەز قارقىنمەن داۋمۇنا دەم بەردى". تاشقور-عان تاجىك اۆتونوميالى اۋداندىق داۋمۇ جانە رە-فورما كـوميتەتى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ ورنباسار شۇجيى، مەڭگەرۇشىسى فان جۇن منا-لاردى ءبىلدىردى: تـاشقورعـان بـولاشاقتاعى داۋمۇعا تولىق سەنىمدى، كـۇش ـ قۇاتى جەتكـ-لىكتى، جىبەك جولى ەكـونوميكالىق بـەلدەۋى وزەكتى رايـون قـۇرىلسىمەن جانـە جـۇڭگـو ـ پاكيستان ەكـونوميكالىق ءدالـزى قـۇرىلسىمەن اناعۇرلىم بەلسەندى توعسسپ، اشىق ەكونوميكا-نىڭ جوعارى ساپالى داۋمۇن جـان ـ جـاقتىلى بلگەرىلەتەدى.

2022 ـ جىل ـــ شىنجياڭ اۋەجاي قـۇرىلـ-سىن پايدالانۇعا بەرۇدەگى مول ءونـىمدى جىل بولدى، موڭعۇلكۇرە تۇلپار اۋەجايى، ارال تارىم اۋەجايى بركەس ـ تركەس پايدالانۇعا بـەرىلدى، شونجى جانبۇلاق اۋەجايى، حجيڭ بايىنبۇلاق اۋە-جايى ارت ـ ارتـنان قـۇرىلس جۇمسىن جۇرگـ-زىپ، "شىنجيـاڭ دشـىندە شـەڭبـەر قـالىپتاسترۇ، شىنجياڭعا كىرىپ ـ شعۇدى تەزدەتۇ" مەجە نسا-ناسىن العاشقى قادامدا جۇزەگە اسىردى.

ۇعسۇعا قاراعاندا، كـەلەر جـىلى، ونـان ارعى جىلدا شىنجياڭ بـاركول، بـۇگۇر، شيحۇ، چـەرشـەن (38 ـ تۇان) اۋەجـايـلارىن باسـتاپ سالۇدى جوسپارلاعان، 2025 ـ جىلى قوبتقسا-رى، گۇما اۋەجايىن باستاپ سالۇدى مـەجەلە-گەن. سول كەزدە شىنجياڭنىڭ حالقىنىڭ تاسـ-مال اۋەجايلارىنىڭ ورنالاسۇى اناعۇرلىم كـە-مەلدەنسپ، اۋە جەلسى توركى ءتىپتى دە ساپا-لىلانادى ەكەن.

جاڭا ارمان ارقالاپ نۇرلى كەلەشەككە "سامعادى"

تيانشان شولۇى

□ يۋە يانيۇن

12 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنى ەلىمىزدىڭ ەك باتىسىندا-عى اۋەجاي، شىنجياڭ بويىنشا تۇڭعىش بيىك ۇستىرت-تىك اۋەجـاي ـــ تـاشقورعان حـونچيراپ اۋەجـايـىندا رەسمي ۇشاق قاتنادى. بۇل تـاشقورعان تـاجىك اۆتـو-نوميالى اۋدانىنىڭ جاپسايِ سوتسياليستىك وسزامانداڑ-عان مەملەكەت قۇرۇدىڭ جاڭا جورىعنا "سامعاعان" بەينەدە قادام تاستاپ، اناعۇرلىم كەڭ ءارى تاماشا داۋمۇ بولاشاعىن قارسى العاندىعىن مەڭزەيدى.

تـاشقورعان تـاجىك اۆتـونوميالى اۋدانـى پـامير ۇستـىرتىنە ورنـالاسقان، تـاجىكستان، اۋعـانستـان، پـاكيستان 3 ەلمـەن شـەكارالاساتىن شـاعىن اۋدان، تەڭىز دەڭگەيىنەن ءبىرشاما بيىك بولاندىقتان، جىل بـويى بـۇل جـەردەڭ كليماتـى سـۇركەيلى، اۋاسـى سيرەڭ بولادى. ەسەسىنە بۇل جەردە ءومىر سۇرە-تـىن حـالقتىڭ وتباسـى ـ وتـان سـۇيسپەنشىلگى كۇشتى، ولار ۇرپاقتار بويى ماشاقاتتى شارت ـ جاڭ-دايدا وتانمىزدىڭ شەكارا ءوڭىرىن كـۇزەتىپ، ەلـ-مىزدىڭ شەكارا قورعانسىز دستەرى ءۇشىن وراسان زور ۇلەس قوسپ، جىرلاۋعا، ماداقاتاۋعا تـۇرارلىق اسەرلى حيكـايالار جازدى، سۇڭعا ءتـۇسپ كـەتكەن بالانى قۇتقارۇ جولىندا ەرلىكپەن قـازا بـولعان لاچين بـايەكە مـەن ونـىڭ وتباسىنداعىلار انـە سـولاردىڭ تيپتىك ۇاكىلى. وتاندى، تۇعان جـەرىن قـىزۇ سۇيە-تىن بۇل جەردەڭ حالقى قاجىرلى ەڭبەكپەن اناعۇرلىم تاماشا تۇرمىس جاراتتى، ايتكەنمەن، تاريحي، جاڭ-رايپالىق، ت.ب فاكتورلاردىڭ نقپالىندا، جول قـاتىنا-سىنداعى توماعا ـ تۇيىقتىق بۇل جەردەڭ ەكونوميكا-لىق، قوعامدىق داۋمۇنا تۇساۋ بوپ كـەلگەن ۇلكـەن ەبر بوگەت بولاتىن. قـازىرگى تـاڭدا، اۋە لـەنياسىنىڭ اشىلۇى وسى جـەردەڭ ەكـونوميكالىق، قـوعامدىق داۋمۇى ءۇشىن كـەڭ جـاڭا ءورىس اشارى داۋسىز. بۇل تاريحي وزگەرىس، سوندايِ ـ اق تاريحي سەكـ-ىرىس، ول جـەرگىلىكتى بـۇقاراعا انـاعۇرلىم نـۇرلى بولاشاق سيلايدى.

تاشقورعان تاجىك اۆتونوميالى اۋدانـىنىڭ جـان سانى كـوپ ەمەس، 50 مـىڭعا دا جـەتپەيدى. جـان سانى تىعىز ەمەس بۇل جەرگە مەملەكەت نە ءۇشـىن اۋەجاي سالپ وتىر؟

اۋەجاي قاتىناس تورابى عـانا ەمەس، ونـان دا ماڭىزدىسى، وڭىرلىك ەكونوميكانى داۋمۇعا جەتەكتەيـ-تىن قۇاتتى قوزعاۋشى بولپ تـابىلادى. تـاشقورعان حونچيراپ اۋەجايىندا ۇشاق قاتناۋ جۇڭگونىڭ اۆ-ياتسيا تاسمالى دستەرى جوننەن تەڭىز تولقىنىندا-عى كـشكەنتاي كـوپىرشك سياقتى بـولعانمەن، تاشقورعاندىعى ءار ۇلت كادر ـ بۇقاراسى ءۇشـىن، ارىسى 25 ميللىوننان استام تـيانشان پـەرزەنتتەرى ءۇشىن توتەنشە ماڭىزدى ءمان الادى. اۋەجايدىڭ كاسىپ سالاسىن جەتەكتەۋ رولى ەرەكشە كـۇشتى بولادى، مەجەگە نەگىزدەلگەندە، ءار ميللىون سا-ياحاتشى جـەرگىلىكتى ورىنعا ءبىر ميللـيارد 810 ميللـيون يۇاندىق ەكـونوميكالىق ونـمدىلىك اكـە-لىپ، سول جەردەن 5367 جاڭا جـۇمىستانۇ ورنـىن اشادى؛ اۋەجايدان تۇسكەن 100 ميللـيون يۇاندىق تـىكەلەي ەكـونوميكالىق ونـمدىلىك جـەرگىلىكتى ورىنعا 540 ميللـيون يۇاندىق ەكـونوميكالىق تيـم-دىلىك الا كەلەدى ەكەن. دەمەك، 2 جىلدان اسا ۋاقىتتا الۇان ـ الۇان قيـندىقتى ەڭسـەرە وتـىرىپ سالىنعان بۇل اۋەجايدىڭ تاشقورعاندىعى جانە ونىڭ ماڭىنداعى بۇقاراعا، ءسوزسىز، وراسان زور قـۇت ـ بىرىس اكەلەتىنى مۇندا تۇر.

تاشقورعانعا اۋە لـەنياسىنىڭ اشـلۇى ـــ پـارتيا-مىزدىڭ "حالقتى وزەك ەتكـەن" بيلـىك جـۇرگىزۇ ۇستـانـىمىنىڭ شينجيـاڭنىڭ بـايتـاق دالاسىنداعى ەك جاندى بەينەسى سانالادى، ول شي جينپيڭ جولداس-تـى ۇيتقـى ەتكـەن پـارتيا ورتـالـىق كـوميتەتىنىڭ شينجياڭ قىزمەتىنە ايرىقشا كوڭىل بولەتىندىگىن جانە ءار ۇلت حالقىنا دەگەن تەرەڭ قامقورلىعىن ايگـىلەپ، پـارتيامىزدىڭ اۋەلگـى مـاقساتى مـەن بـورىشـى ـــ شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقىن قامتىعان بۇكىل جۇڭگو حـالقىنىڭ بـاقىتىن كـوزدەۋ ءۇشـىن ەكـەندىگىن، شينجياڭداعى ءار ۇلتتى ءوز نشىنە العان جۇڭحۇا ۇل-تىنىڭ گۇلدەنۇى تۇرالى ايبىندى سەرت ەكـەندىگىن دالەلدەپ بەردى.

اۋياتسيا تاسمالى ەكـونوميكالىق، قـوعامدىق داۋمۇدى جەبەيتىن ماڭىزدى قوزعالتقىش. تـاشقورعان حونچيراپ اۋەجايىندا ۇشاق قاتناۋ جەرگىلىكتى بـۇ-قاراعا حاۋىپسىز، جايلى، قـولايلى قـاتناس شارت ـ جاعدايىن ازىرلەپ قانا قويماي، جـۇرتشىلىقتىڭ جـۇ-مستانۇىن جـەبەپ، ساياحات، زات اينـالمى سياقتى كاسىپ سالالارىنىڭ داۋمۇنا سـەرپىن بـەرەدى. تـاش-قورعاننىڭ جاراتىلستىق كورىنسى وزگەشە، اۋەجايعا ۇشاق قاتناۋ ـــ ءسوز جوق، جەرگىلىكتى ورىنداعى ساياحات كاسىبىنىڭ داۋمۇنا تـىڭ ومـىرشەڭدىك ۇسـ-تەيدى. مۇنان دا ماڭىزدىسى، جىبەك جولى ەكـو-نوميكالىق بەلدەۋىندەگى ماڭىزدى ءبىر ءتـۇيىن رە-تىندە، تـاشقورعان وڭىرلىك بـاسمدىعىن تيـانـاق ەتپ، مەملەكەتتىڭ باتىسقا ەسىك اشۇىنىڭ جالپى تۇل-عالىق ورنالاستىرۇىمەن اناعۇرلىم ويداعىداي تـوعسسپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بـەلدەۋى وزەكتى رايـونى قۇرىلىسىندا جاڭا جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، جاڭا دسكەر-لىك كورسەتەرى انىق.

بولاشاققا كوز جىبەرسەڭ، وسناۋ كەيلى تـوپە-راقتا توقتاۋسىز ادام اعىنى، زات اينالمى، قارجى اعـ-نى، ينفورماتسيا اعـنى انـاعۇرلىم بـەلسەندى وندىر-گىش كۇش تۇنداتپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزا-ماناندىرۇدىڭ وتـانمىزدىڭ شـەكاراسىندا جالىندى تىرشلىك تىنسىن كورسەتەتىن مەجەلەۋگە بولادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كاسىپورىندار-دى جەتىلدىرۇ تەبىنىن كۇشەيتۇ ءۇشىن، اۆتـو-نوميالى رايون جوعارى، جاڭا تـەحنيكالىق كـا-سىپورىندارىدى دامـتۇ ارنـاۋلى قارجـسىن قۇرىپ، تۇڭعىش رەت جوعارى، جاڭا تەحنيكا-لىق كاسىپورىندارىدى بـەكتۇ جانە جوعارى، جاڭا تـەحنيكالىق كـاسىپورىندارىدى زەرتتـەپ اشۇعـا ۇسـىنىلىم قـوسۇدى سيلادى، قـازىرگـە دەين جالپى سيلاۋ قارجىسى 243 ميللىون يۇان بولپ، جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كـاسىپورىنعا ءۇتىنىش بەرۇ بـەلسەندىلگىن بـارىنشا قـوزعا-دى؛ سونىمەن بىرگە قارامايلى قالاسى، سانجى حۇيزۇ اۆتـونوميالى وبلىسى، تـۇرپان قـالاسى، بايىنعولين موڭعۇل اۆتـونوميالى وبلىسى، اقسۇ ايماعى سياقتى ايماقتاردى (وبلىس، قالا) جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كـاسىپورىندى سيلاۋ سـاياسا-تىن اتقارۇعا بەلسەنە جەتەكشىلىك ەتپ، اۆتـو-نوميالى رايـوننىڭ جوعارى، جـاڭا تـەحنيكالىق كاسىپورىندارىدى سيلاۋ سايساتىمەن قاباتتاستـ-ىرىپ قولداۋ كورسەتتى.

جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كـاسىپورىندار ـــ علىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۇدىڭ سەركەسى، جوعا-رى، جـاڭا تـەحنيكالىق كـاسىپورىندى جەتىلدىرۇ، قۇرۇ ءتۇرلى بازار تۇلعالارىنىڭ جاڭالىق اشۇ ومـر-شەڭدىك كۇشىن تاسقىنداتۇىنا ءتيىمدى. ساندى مالـ-مەتتە كورسەتىلۇىنشە، 2021 ـ جىلى تۇتاس شينجياڭ-داعى كاسىپورىندارىدىڭ زاڭدىق ۇاكىل سانىنىڭ 34%. 0نى يەلەيتىن جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كاسـ-پورىندار تـۇتاس شينجيـاڭنىڭ 97. 8تـىڭ GDPن جاراتىپ، 14%. 24 باجى كىرىسىنە ۇلەس قوسقان، كاسىپورىنىڭ پايدا سالىسترماسى كولەمىنەن جوعا-رى ونەركاسىپ كاسىپورىندارىنان 06. 2 پايىز جو-عارى بولپ، ورتاشا ەڭبەك ءوندىرىس ونمدىلـ-گى كولەمىنەن جوعارى ونەركاسىپ كاسىپورىندارىـ-نىڭ 43. 1 ەسەسىندەي ەكەن.

جىل باسىنان بەرى، ندەت نقپالىن جەڭۇ ءۇشىن، اۆتونوميالى رايوندىق علىم ـ تەحنيكا مەڭگەرمەسى ينتـەرنەت جـەلسىندە، ينتـەرنەت جەلسىنەن تـسقارى ءوزارا ۇشتاسقان ءتاسىل ارقىلى جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كاسىپورىندارعا تيمەدىلدىك جاساۋ ساياساتىن ۇگىتتەۋدى، ءتۇسىنـ-دىرۇدى جانە جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كاسىپو-رىنعا ءوتـىنىش بـەرۇگە باۋلۇدى، جـەتەكشىلىك ەتۇدى كـۇشەيتپ، ماماندارىدى ۇيـمداستـىرىپ "بىرگە ءبىر" ءتاسىلىن قولدانىپ، كاسىپورىنىڭ ءوتىنىش بەرۇ ماتەريالدارىنىڭ "تامىرىن ۇستاپ"، كاسىپورىندارىدىڭ مەملەكەت ولشـەمنە تۇرالانـپ ولقىلقتارىن تەكسەرىپ، كەم ـ كەتىگىن تولقتاۇنا جەتەكشىلىك ەتپ، ءوتىنىش بـەرۇ ماتەريالدارىن كەمەلدەندىرىپ، ءوتىنىش بەرۇ ساپاسىنا شـنايى كەپىلدىك ەتتى.

اۆتـونوميالى رايـوندىق عـىلىم ـ تـەحنيكا مەڭگەرمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى مـنالاردى ءبىلدىردى: كەلەسى قـادامدا، عـىلىم ـ تـەحنيكا مەڭگەرمەسى نازاردى جوعارى، جاڭا تـەحنيكا-لىق كـاسىپورىندارىدىڭ زاپاس كـۇشىن جـەتىل-دىرۇ، جوعارى، جاڭا تـەحنيكالىق كـاسىپورىنعا ءوتـىنىش بـەرۇدىڭ دشكى قـوزعاۋشى كـۇشىن تاسقىنداتۇ، جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كاسىپو-رىندارىدىڭ جاڭالىق اشۇ تانمىن، جـاڭالىق اشۇ قابىلەتىن جوعارىلاتۇ جانە قـاتىستى تيـمەدىلدىك جاساۋ ساياساتتارىن تياناقتاندىرۇ، ناقتىلاندىرۇ سياقتى جاقتاردا جۇيەلى كۇش سالۇعا شوعىر-لاندىرىپ، جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كـاسىپو-رىندارىدى ۇزدىكسز ورنقتى ارتتىرۇ مـەحانيز-مىن قالىپتاستىرىپ، "14 ـ بەسجىلدىقتىڭ" سـو-ڭىندا جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كاسىپورىندار-دىڭ سانىن ءبىر ەسەلەۋ نسانانىن جۇزەگـە اسىرۇعا قۇلشىنىس جاسايمىز.

مەكەن ـ جايىمىز: ءۇرىمجى قالاسى حۇڭيۇان سولتۇستىك جولى 500 ـ ءنومىر، تاراتۇ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ءنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۇان، جىلدىق باعاسى 228 يۇان